

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Προκήρυξη

Πανελλήνιου μαθητικού διαγωνισμού με θέμα: «Από την κατανόηση, στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης: η συμβολή της ιστορίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης και της τεχνολογίας»

Το Τμήμα **Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης** (<https://www.phs.uoa.gr/>) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, μελετά την Επιστήμη ως σύνθετο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό φαινόμενο και αναδεικνύει τις φιλοσοφικές διαστάσεις των θεωριών και της πρακτικής της. Παράλληλα εξετάζει τις ιστορικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις της επιστήμης εν γένει, των επιμέρους επιστημών (φυσικές επιστήμες, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, επιστήμες της ζωής και της νόησης, μαθηματικά και λογική) και της τεχνολογίας. Στο ανωτέρω πλαίσιο, απευθύνεται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσα από τη διοργάνωση ενός πανελλήνιου μαθητικού διαγωνισμού με θέμα:

«Από την κατανόηση, στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης:

η συμβολή της ιστορίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης και της τεχνολογίας»

και καλεί μαθητές και μαθήτριες με ευρύτητα γνώσεων, δημιουργικότητα, αναλυτική και συνθετική σκέψη, επικοινωνιακές δεξιότητες, κριτικό πνεύμα, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και ευελιξία μέσα από μία διεπιστημονική προσέγγιση να αναπτύξουν τις απόψεις τους για το θέμα.

Σκοπός, στόχοι, περιεχόμενο του μαθητικού διαγωνισμού και συμμετέχοντες/-ουσες

Σκοπός

Σκοπός του διαγωνισμού είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες να αντιληφθούν τους τρόπους που μπορεί να συμβάλει η ιστορία και η φιλοσοφία της επιστήμης και της τεχνολογίας στην κατανόηση και την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης σε τοπικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Στόχοι

Στόχοι του διαγωνισμού είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- Να αναζητήσουν τα αίτια και να προτείνουν λύσεις, μέσα από τη μελέτη της βιβλιογραφίας αλλά και τη δική τους εμπειρία και καθημερινότητα, για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης.
- Να αναζητήσουν και να εξοικειωθούν με όρους όπως κλιματική κρίση, ενεργειακή δημοκρατία, έξυπνη ενέργεια, πράσινη ανάπτυξη, «πράσινη» τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών, ευφυής γεωργία κ.ά.
- Να προβληματιστούν για τη συμβολή της ιστορίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης και της τεχνολογίας στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης.

- Να προβληματιστούν για τον ρόλο των ειδικών επιστημόνων στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης.
- Να αναστοχαστούν για το πώς μπορούν οι ίδιοι/-ες να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής κρίσης και γενικότερα στη βελτίωση του περιβάλλοντος.
- Να εντοπίσουν τις διασυνδέσεις του θέματος του διαγωνισμού με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο σχολείο (ανθρωπιστικές επιστήμες, φυσικές επιστήμες, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες, τέχνες, ...).

Συμμετέχοντες/-ουσες - Περιεχόμενο

Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες των Β' και Γ' τάξεων του Γυμνασίου και των Α, Β' και Γ' τάξεων του Λυκείου της Ελλάδας και της ομογένειας και τους/τις καλεί να συγγράψουν εργασία έκτασης από 1.500 μέχρι 2.000 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων και 5 βιβλιογραφικών αναφορών. Το κείμενο θα πρέπει να είναι σε επεξεργάσιμη μορφή (docx ή σχετική) και να συνοδεύεται από μία πρωτότυπη φωτογραφία ή φωτογραφία ενός πρωτότυπου κολλάζ ή σχεδίου (σε ανάλυση 300 dpi) με σχετική επεξηγηματική λεζάντα.

Η εργασία που θα υποβληθεί, μπορεί να είναι είτε ατομική είτε ομαδική (μέχρι 4 μαθητές/-ήτριες).

Διαδικασία-Χρονοδιάγραμμα

Τα σχολεία, μέσω των ενδιαφερομένων εκπαιδευτικών καλούνται να υποβάλουν στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ τις υποψηφιότητες των μαθητών/μαθητριών τους, από τις **15/1/2024** μέχρι τις **30/04/2024** στην ηλεκτρονική διεύθυνση: **activities@pfs.uoa.gr**.

Θα ακολουθήσει η διαδικασία κρίσης από την αρμόδια επιτροπή με βάση τα εξής κριτήρια: Πληρότητα ανάπτυξης του θέματος, επιστημονική εγκυρότητα και τεκμηρίωση με σύγχρονες πηγές, αξιοποίηση των σχολικών εγχειριδίων για την ανάπτυξη και τεκμηρίωση του θέματος, ποιότητα περιλαμβανομένης φωτογραφίας και επεξηγηματικής λεζάντας, πρωτοτυπία θέματος εργασίας.

Η επιτροπή θα επιλέξει για βράβευση τις τρεις καλύτερες εργασίες (μία για το Γυμνάσιο και δύο για το Λύκειο). Τα τρία βραβεία θα είναι από ένα tablet και βιβλία σχετικά με την ιστορία και τη φιλοσοφία των επιστημών και της τεχνολογίας.

Επίσης θα δοθούν έπαινοι συμμετοχής σε όλους/όλες τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες μαθητές/-ήτριες καθώς και στους/στις εκπαιδευτικούς που θα συντονίσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες όπως και στα συμμετέχοντα σχολεία.

Η **βράβευση** θα πραγματοποιηθεί **υβριδικά**, με εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί με φυσική παρουσία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και διαδικτυακά, τον **Μάιο του 2024** σε ημερομηνία που θα ανακοινωθεί εγκαίρως στα συμμετέχοντα σχολεία.

Προαιρετικά, τα σχολεία, μπορούν να δηλώσουν το ενδιαφέρον της συμμετοχής τους στον διαγωνισμό συμπληρώνοντας την αίτηση στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://forms.gle/DHqP692JRhqdqShj9>) από τις 15/1/2024 και εντεύθεν ώστε να λαμβάνουν πληροφορίες για εκδηλώσεις του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης οι οποίες θα μπορούσαν να τους φανούν χρήσιμες για τη συγγραφή της εργασίας τους για τον διαγωνισμό.

Επίσης, προτείνεται οι συμμετέχοντες/-ουσες στον διαγωνισμό να λάβουν μέρος στη διαδικασία αξιολόγησης του διαγωνισμού με τη συμπλήρωση των σχετικών ερωτηματολογίων μέχρι τις 30/04/2024. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης γίνεται στις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις: Για τους/τις εκπαιδευτικούς (<https://forms.gle/guKrtQ5xjUX21JW3A>), για τους/τις μαθητές/-ήτριες (<https://forms.gle/eFoyDcpxyWYi6bQQ9>).

Οργανωτική, Επιστημονική και Επιτροπή Αξιολόγησης

- Καθηγητής Αντώνης Χατζημυσιός, Πρόεδρος Τμήματος ΙΦΕ
- Καθηγητής Αριστοτέλης Τύμπας, Αναπλ. Πρόεδρος Τμήματος ΙΦΕ
- Αναπλ. Καθηγήτρια Ελένη Γέμπτου, Τμήμα ΙΦΕ
- Αναπλ. Καθηγητής Μιχάλης Σιάλαρος, Τμήμα ΙΦΕ
- Επικ. Καθηγήτρια Ελένη Μανωλακάκη, Τμήμα ΙΦΕ
- Δρ Γεωργία Φέρμελη, Μέλος ΕΔΙΠ ΙΦΕ

Επισημάνσεις

- Το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών αναλαμβάνει όλη τη διαδικασία υλοποίησης του διαγωνισμού και θα διασφαλίσει τα προσωπικά δεδομένα και τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. [Όσον αφορά στα πνευματικά δικαιώματα, ισχύουν τα αναφερόμενα στον Ν. 2121/1993 «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα» [ΦΕΚ 25/Α/04-03-1993], όπως ισχύει. Συγκεκριμένα: Άρθρο 1 «πνευματική ιδιοκτησία», Άρθρο 3 «περιουσιακό δικαίωμα», Άρθρο 4 «ηθικό δικαίωμα», Άρθρο 12 «μεταβίβαση»].
- Το ΙΦΕ προτίθεται να δημοσιοποιήσει τα έργα που θα διακριθούν στην ιστοθέση του Τμήματος. Διευκρινίζεται ότι δεν θα προκύψουν έσοδα για το Τμήμα ΙΦΕ το οποίο προκηρύσσει τον διαγωνισμό, από τα υποβληθέντα έργα (με εμπορία ή διαφήμιση κ.λπ.) και ότι η χρήση των έργων θα γίνει μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Επίσης σημειώνεται ότι ζητείται Υπεύθυνη Δήλωση από τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/μαθητριών που θα συμμετέχουν στον διαγωνισμό πως δέχονται να δημοσιευτεί το έργο τους, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης.
- Στην εκδήλωση της βράβευσης θα πραγματοποιηθεί φωτογράφιση ή και βιντεοσκόπηση. (Σημειώνεται ότι ζητείται Υπεύθυνη Δήλωση από τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/μαθητριών που θα συμμετέχουν στον διαγωνισμό πως δέχονται να πραγματοποιηθεί φωτογράφιση ή και βιντεοσκόπηση.)
- Η συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών είναι προαιρετική και απαιτείται η έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων για τη συμμετοχή τους.
- Ο διαγωνισμός πραγματοποιείται εκτός ωρολογίου προγράμματος. Το θέμα του διαγωνισμού είναι διαθεματικό, εμπλουτίζει και διευρύνει με τρόπο δημιουργικό, τους στόχους που τίθενται στα Προγράμματα Σπουδών του σχολείου (όπως στα ΠΣ στις ανθρωπιστικές, κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές επιστήμες, τις φυσικές επιστήμες, τις τέχνες, την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη).
- Προβλέπονται διαδικασίες αποτίμησης του διαγωνισμού με τη συμπλήρωση σχετικών ερωτηματολογίων από τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/-ήτριες.

Πληροφορίες

- **Οργάνωση:** Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- **Διεύθυνση:** 157 71, Πανεπιστημιούπολη, Αθήνα
- **Ιστοσελίδα:** <https://www.phs.uoa.gr>
- **Υπεύθυνη για τον διαγωνισμό:** Γ. Φέρμελη
- **Email επικοινωνίας:** activities@phs.uoa.gr
- **Αίτηση δήλωσης ενδιαφέροντος συμμετοχής** (προαιρετικά) από 15/1/2024: Συμπλήρωση αίτησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://forms.gle/DHqrp692JRhdqShj9>.

- **Υποβολή Εργασιών** από **15/1/2024** μέχρι **30/04/2024**: Αποστολή των εργασιών στην ηλεκτρονική διεύθυνση activities@phs.uoa.gr
- **Υποβολή ερωτηματολογίων αξιολόγησης διαγωνισμού** μέχρι τις 30/04/2024: Συμπλήρωση ερωτηματολογίων αξιολόγησης στις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις για εκπαιδευτικούς (<https://forms.gle/guKrtQ5xjUX21JW3A>) και για μαθητές/-ήτριες (<https://forms.gle/eFoyDcpxyWYi6bQQ9>).
- **Εκδήλωση βράβευσης** (υβριδικά): Μάιος 2024.

Καλή επιτυχία!

Συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Σχέδιο Εργασίας (για υποβολή στον Διαγωνισμό)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχέδιο Εργασίας (για υποβολή στον Διαγωνισμό)

Τίτλος Εργασίας: ...

Όνοματεπώνυμο μαθητή/-ήτριας, μαθητών/μαθητριών: ..., Τάξη: ...

Όνοματεπώνυμο Συντονιστή/-ήστριας Εκπαιδευτικού: ..., Ειδικότητα: ..., Email εκπαιδευτικού: ...

Σχολείο: ..., Email: ...

Φωτογραφία

Στο σημείο αυτό τοποθετείται πρωτότυπη φωτογραφία ή φωτογραφία ενός πρωτότυπου κολλάζ ή σχεδίου (σε ανάλυση 300 dpi) η οποία συνοδεύεται από επεξηγηματική λεζάντα.

Περίληψη

Η περίληψη της εργασίας θα πρέπει να είναι μέχρι 200 λέξεις.

Κυρίως κείμενο

Η συνολική εργασία συμπεριλαμβανομένης της περίληψης και της βιβλιογραφίας θα πρέπει να είναι μεταξύ 1.500-2.000 λέξεων.

Το κείμενο της εργασίας θα πρέπει να είναι σε επεξεργάσιμη μορφή (docx ή σχετική).

Το κυρίως κείμενο μπορεί να είναι ενιαίο ή να υποδιαιρείται σε υποενότητες.

Η εργασία που θα υποβληθεί, μπορεί να είναι είτε ατομική είτε ομαδική (μέχρι 4 μαθητές/-ήτριες). Η εργασία υποβάλλεται από τον/την εκπαιδευτικό εκάστου ενδιαφερομένου σχολείου.

Για τη συγγραφή της εργασίας μπορεί να αξιοποιηθεί το παρόν «Σχέδιο Εργασίας».

Βιβλιογραφία

Αναφέρονται μέχρι πέντε πηγές.